

POMOCNIK INWESTORA: OPROCENTOWANIE LOKAT

PORÓWNANIE OPROCENTOWANIA LOKAT BANKOWYCH DO INFLACJI, WYNIKÓW GIEŁDY W WARSZAWIE CZYLI ILE MOŻNA BYŁO ZAROBIĆ BEZ RYZYKA

- 1 Czy inwestor może zyski z funduszu porównać do lokaty bankowej?**
Czy to dobre porównanie? Czyli po co ten raport...
- 2 Oprocentowanie lokat bankowych w Polsce w latach 1992-2010.**
Czyli jak było w przeszłości. I jak jest w ostatnich latach.
- 3 Średnioroczny zysk z bezpiecznej inwestycji w ostatnich 1-19 lat.**
Czyli ile dało się zarobić na lokatach w dłuższym i krótszym okresie.
- 4 Porównanie: wyniki giełdy a oprocentowanie lokat bankowych**
z uwzględnieniem inflacji. Wyniki mogą zaskakiwać.
- 5 Czy lokaty wygrywają z inflacją?**
Czyli interesujące porównanie.
- 6 Od inflacji nie odejmujemy podatku. Od zysków z lokaty – tak.**
Czyli krótka analiza poziomu oprocentowania lokat w ostatnich latach.
- 7 Kilka porównań do wyników funduszy**
Czyli czy na pewno fundusze w długim okresie wygrywają z lokatą w banku?
- 8 Co dalej? Czyli co zrobić gdy już przemówiły fakty?**
Wierzyć reklamie? Czy wziąć sprawę w swoje ręce?



CZY ZYSKI Z FUNDUSZU MOŻNA PORÓWNAĆ DO ... LOKATY BANKOWEJ?

Wiele razy prowadzimy dyskusje na ten temat. Przedstawiciele branży funduszy inwestycyjnych wskazują, że nie można takiego porównania wykonać dla np. funduszy akcji.

My uważamy – i wielu prywatnych inwestorów, że ... jak najbardziej tak.

Wyniki funduszu akcji – jako sprawdzian jakości zarządzania funduszem akcji – powinny być porównywane do indeksu giełdowego. Celem funduszu nie jest zapewnić zysk dla inwestora. Celem funduszu akcji jest uzyskiwać wyniki lepsze niż indeks giełdowy. Jeżeli giełda straci 50% a fundusz straci 40% to fundusz może mówić o dużym sukcesie. Czego nie może powiedzieć inwestor.

Prywatny inwestor porównując wyniki swoich inwestycji na rynku funduszy inwestycyjnych powinien przyrównać się jednak do lokaty bankowej. W końcu fundusze wybrał dlatego, aby zarabiać więcej niż mógł (w bezpieczny sposób) zarabiać na lokacie bankowej.

To rozsądne podejście często neguje się pokazując, że wysokie oprocentowanie lokat w przeszłości przecież nie wróci. Warto zadać sobie jednak pytanie – czy takie oprocentowanie w przeszłości było czy też nie? Czy kilkanaście lat temu inwestor nie stał przed podobnym wyborem: wybrać lokatę czy długoterminową inwestycję w fundusz akcji? Wybierając to drugie rozwiązanie uzyskany wynik mógł być (nierzadko) gorszy od lokaty bankowej, którą wtedy **mógł wybrać** inwestor.

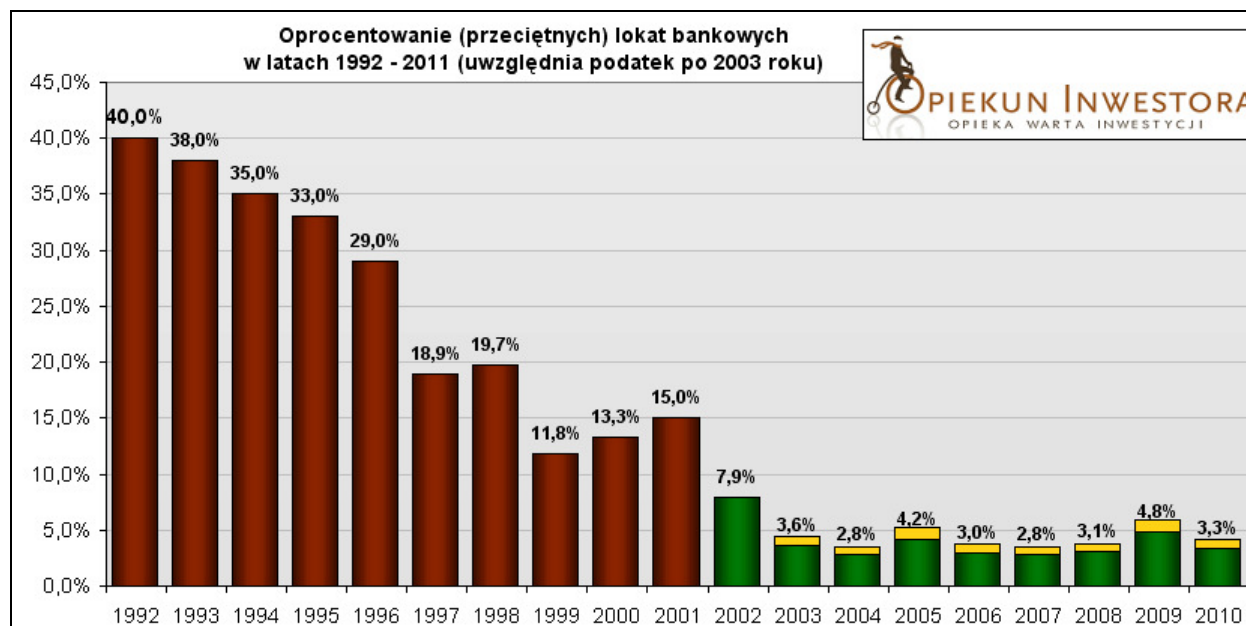
To prawda, że w przyszłości nie można liczyć na tak wysokie oprocentowanie lokat bankowych jak występowało w przeszłości, w czasach wysokiej inflacji. Niestety wiąże się z tym pewna prawidłowość – wyniki giełdy oraz funduszy akcji będą niższe niż w dalekiej przeszłości – gdyż na wyniki giełdy (ceny akcji) miała pośrednio wpływ wysoka inflacja (windująca wartość spółek). A tym samym – windująca wyniki funduszy akcji.

OPROCENTOWANIE PRZECIĘTNYCH LOKAT W POLSCE W LATACH 1992-2010

Zyski z lokat bankowych w przeszłości kształtowały się w sposób pokazany na poniższym wykresie. Kolorem zielonym oznaczono lata, gdy zyski z lokaty były niższe niż 10% w danym roku. Ponieważ od marca 2002 wprowadzono podatek od zysków kapitałowych (tzw. podatek Belki) to wyniki lokat po roku 2003 uwzględniają 19% ten podatek.

Dotyczy to także dalszych obliczeń (zysków w dłuższym okresie), po każdym roku najpierw pobierany był podatek, a dopiero to co pozostało wpłacane było na lokatę na rok kolejny.

Warto wyraźnie podkreślić – prezentowane jest **przeciętne oprocentowanie lokat bankowych**. W poszczególnych latach można było wybrać lokaty o znacznie lepszym (wyższym) oprocentowaniu. Tym samym wyniki raportu są „zaniżone”. Co – z punktu widzenia dalszych analiz w raporcie jeszcze bardziej wskazuje dlaczego warto świadomie zarządzać własnymi inwestycjami.

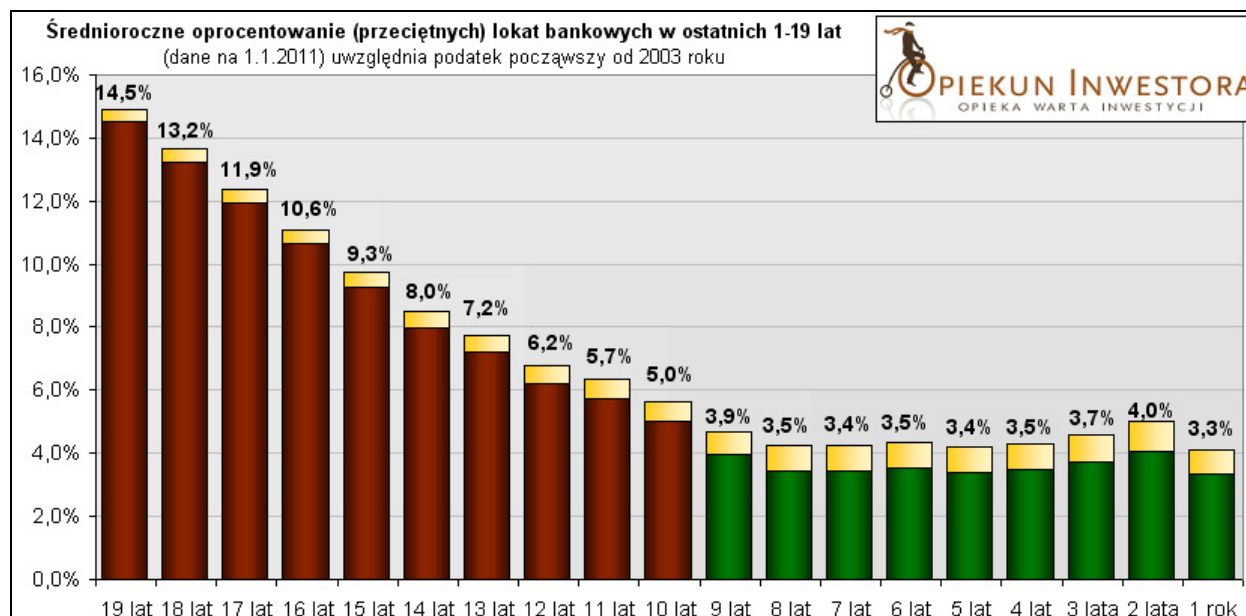


Zachęcamy do porównania wyników lokat bankowych z inflacją w dalszej części raportu. Banki nie oferują wysokich lokat tak po prostu. Jest to wynikiem wysokiej inflacji.

Naszym zdaniem: w rozważaniach dotyczących wyników funduszy inwestycyjnych należy zawsze dokonać porównania do inwestycji bez ryzyka. Na przykład do lokaty bankowej. Dopiero wtedy można mówić o skuteczności wybranego rozwiązania.

ŚREDNIOROCZNE OPROCENTOWANIE PRZECIĘTNYCH LOKAT W OKRESIE 1-19 LAT

Ile zarabiano na lokatach średniorocznie? W ostatnich 16 i więcej latach było to nawet ponad 10% (czasem 14%) średniorocznie (już po opodatkowaniu). Ponownie podkreślamy, że jest to oprocentowanie przeciętnych lokat bankowych. Można było zarobić więcej, należało tylko odszukać najlepiej oprocentowaną lokatę w pierwszym dniu roku. W porównaniach lokaty do innych metod inwestowania – warto mieć to na uwadze.

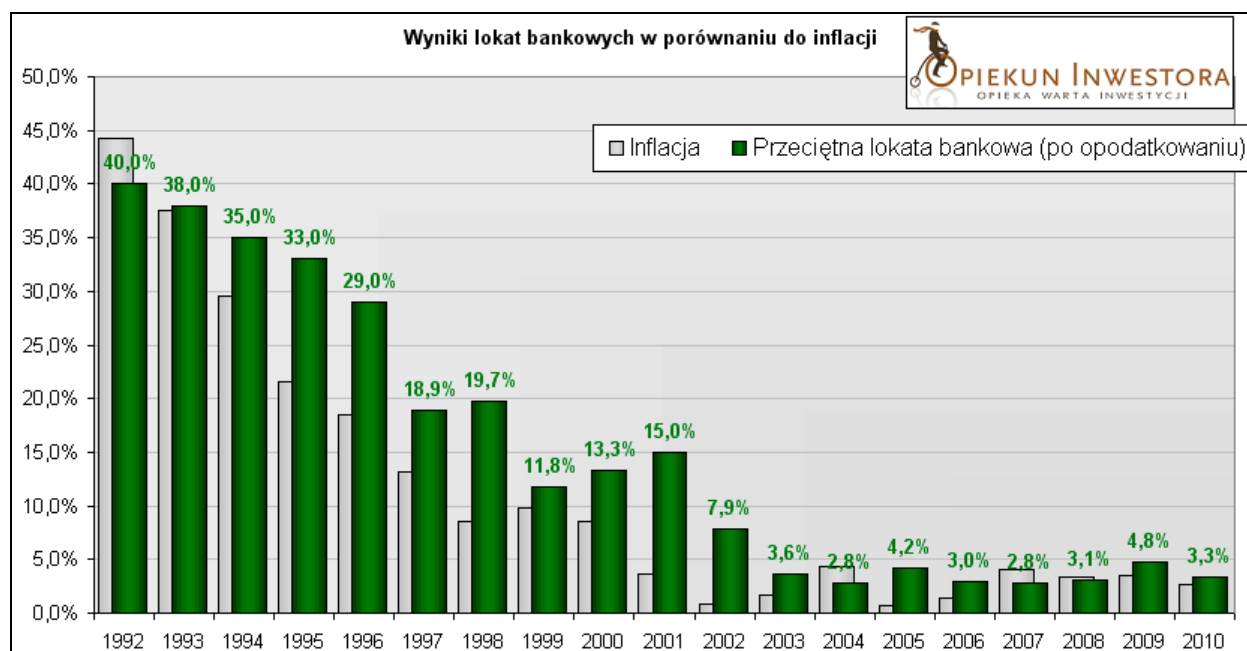


Kolorem zielonym oznaczono okres czasu, w którym średnioroczne oprocentowanie lokat było niższe niż 5%.



OPROCENTOWANIE LOKAT – W PORÓWNANIU Z INFLACJĄ

Wyniki lokat bankowych (od roku 2003 uwzględniają podatek) w porównaniu do inflacji.



Wykres przedstawia wyniki przeciętnych lokat bankowych, nie tych najlepszych.

Na podstawie powyższych danych można zauważyć zależność: lokaty wygrywają z inflacją nieznacznie. W wyjątkowych latach wynik lokaty był niższy niż inflacji – wynika to wprost z metodologii – wybierania średniej lokaty. oraz ze sposobu liczenia inflacji (grudzień do grudnia roku poprzedniego).

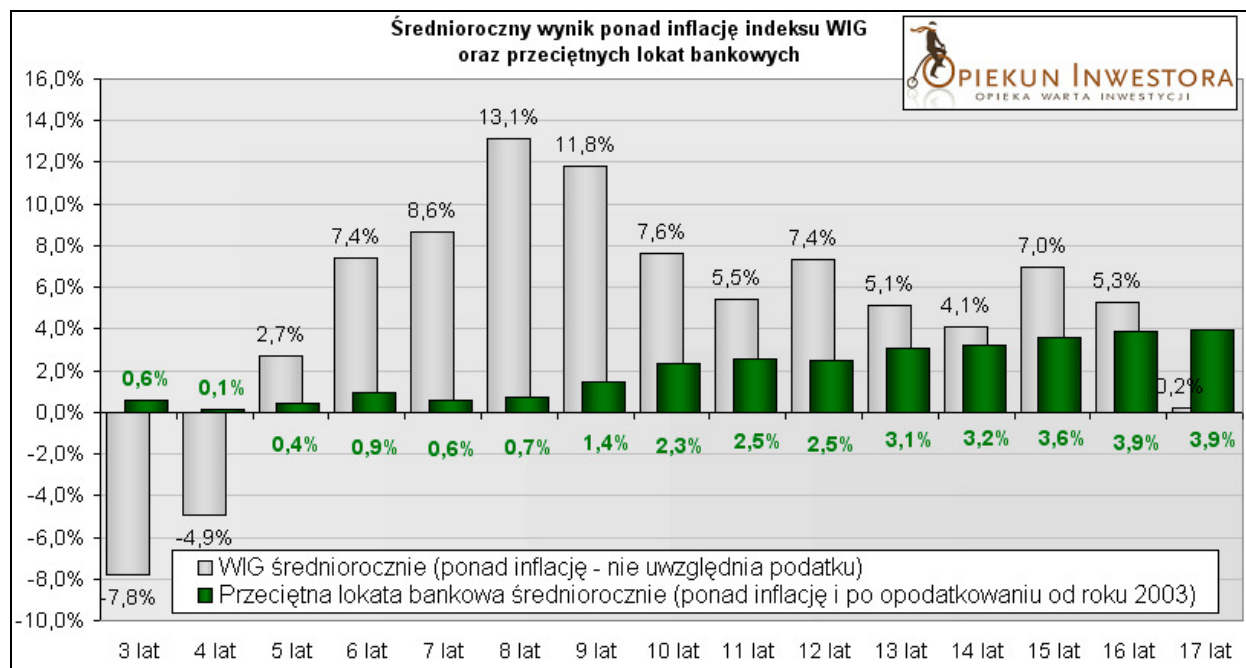
Możemy zauważyć następującą zależność:

- W roku 2005 inflacja była znacznie niższa niż w roku 2004. A lokaty w roku 2004 zarobiły znacznie ponad inflację. Podobna sytuacja miała miejsce w roku 2002 i kilku wcześniejszych latach. Wyjaśnienie jest stosunkowo proste. Lokaty zawierane na początku roku 2004 czy też 2002 były wysoko oprocentowane, ponieważ było to spójne z wyższą inflacją. A dopiero w trakcie trwania lokaty inflacja znacznie się obniżała – natomiast warunki lokaty pozostawały bez zmian.
- Odwrotna sytuacja miała miejsce np. w roku 2007, gdzie przeciętne lokaty zarabiały mniej niż inflacja. Tu mieliśmy do czynienia ze wzrostem inflacji w ciągu roku. Czyli oprocentowanie lokaty było związane z niską inflacją roku 2006 i oprocentowania lokaty w ciągu jej trwania (przez cały 2007 rok) inwestor zmienić nie mógł. W trakcie roku inflacja zwiększyła się. I w ten sposób wiele lokat zarobiło mniej niż wyniosła inflacja.



OPROCENTOWANIE LOKAT – A ŚREDNIE WYNIKI GIEŁDY (INDEKS WIG)

Na tym wykresie już uwzględniono inflację. Czyli są to wyniki zysku „na czysto” ponad inflację. W przypadku indeksu WIG nie uwzględniano podatku. W przypadku lokat – podatek został uwzględniony. Dodatkowo – cały czas są to wyniki przeciętnej lokaty bankowej.



Na wykresie widzimy dużą zmienność wyników giełdy. Która często zarabiała znacznie więcej niż lokata bankowa. Co nie powinno być zaskoczeniem. Natomiast im dalej sięgamy wstecz ta przewaga maleje – i przeciętna giełdy (WIG) zarabia o kilka procent więcej niż lokata bankowa.

Warto dokładnie spojrzeć na kolumny dla okresu 16 oraz 17 lat.

- Ostatnie 16 lat to okres od 1.1.1995 do 1.1.2011 – to data, w której wyniki giełdy były prawie najniższe w całej historii. To „największy dołek” – czyli najlepszy moment do zainwestowania pieniędzy. A wynik? Ledwie 1,5% średniorocznie większy od przeciętnej lokaty bankowej...
- Ostatnie 17 lat – gdzie giełda wyraźnie przegrywa z lokatą to sytuacja wyjątkowa – akurat w styczniu 1994 roku ceny akcji na giełdzie były bardzo wysokie, bliskie „górkę”, po której nastąpił znaczący spadek cen akcji. Stąd taka rozbieżność.

Giełda zarabia więcej niż lokata. To fakt. Jednak im dłuższy okres badamy – tym ta różnica jest mniejsza. Z punktu widzenia inwestujących na rynku funduszy inwestycyjnych powinno dać to do myślenia. **Wiele funduszy akcji w długim okresie zarabiało mniej niż zysk giełdy. A tym samym bywało, że zyski były niższe niż lokata bankowa.**



OPROCENTOWANIE PRZECIĘTNYCH LOKAT (Z PODATKIEM) W LICZBACH 1992-2010

Oprocentowanie przeciętnych lokat (z uwzględnieniem podatku – począwszy od roku 2003) w poszczególnych latach, oraz przez N lat:

- w roku 2010 = **3,3%**, za okres 1 roku = **3,3%**
- w roku 2009 = **4,8%**, za okres 2 lat = **8,3%** (średniorocznie **4,0%**).
- w roku 2008 = **3,1%**, za okres 3 lat = **11,6%** (średniorocznie **3,7%**).
- w roku 2007 = **2,8%**, za okres 4 lat = **14,8%** (średniorocznie **3,5%**).
- w roku 2006 = **3,0%**, za okres 5 lat = **18,2%** (średniorocznie **3,4%**).
- w roku 2005 = **4,2%**, za okres 6 lat = **23,2%** (średniorocznie **3,5%**).
- w roku 2004 = **2,8%**, za okres 7 lat = **26,7%** (średniorocznie **3,4%**).
- w roku 2003 = **3,6%**, za okres 8 lat = **31,3%** (średniorocznie **3,5%**).
- w roku 2002 = **7,9%**, za okres 9 lat = **41,7%** (średniorocznie **3,9%**).
- w roku 2001 = **15,0%**, za okres 10 lat = **62,9%** (średniorocznie **5,0%**).
- w roku 2000 = **13,3%**, za okres 11 lat = **84,6%** (średniorocznie **5,7%**).
- w roku 1999 = **11,9%**, za okres 12 lat = **106,3%** (średniorocznie **6,2%**).
- w roku 1998 = **19,7%**, za okres 13 lat = **147,0%** (średniorocznie **7,2%**).
- w roku 1997 = **18,9%**, za okres 14 lat = **193,7%** (średniorocznie **8,0%**).
- w roku 1996 = **29,0%**, za okres 15 lat = **278,8%** (śr/rocznie **9,3%**).
- w roku 1995 = **33,0%**, za okres 16 lat = **403,9%** (śr/rocznie **10,6%**).
- w roku 1994 = **35,0%**, za okres 17 lat = **580,2%** (śr/rocznie **11,9%**).
- w roku 1993 = **38,0%**, za okres 18 lat = **838,7%** (śr/rocznie **13,2%**).
- w roku 1992 = **40,0%**, za okres 19 lat = **1214,2** % (śr/rocznie **14,5%**).

OD INFLACJI NIE ODEJMUJEMY PODATKU. OD ZYSKÓW Z LOKATY – TAK

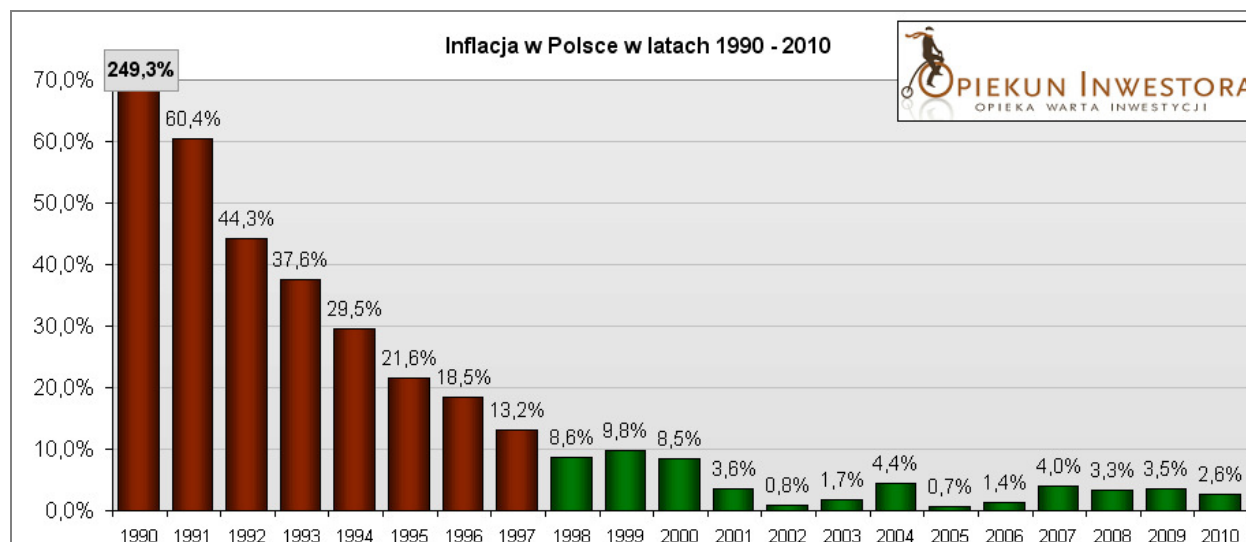
To takie oczywiste. Ale warto powtórzyć: lokata 4% przy inflacji 4% zarabia mniej niż inflacja. Dotyczy to także analiz w długim okresie.

Często zapominamy o wysokiej inflacji, która miała miejsce w przeszłości. Wysoka inflacja to także wysokie wyniki lokat bankowych. Tym samym długoterminowe wyniki funduszy w reklamie należy traktować z ostrożnością. Ich faktyczny zysk ponad inflację jest często naprawdę niewielki.



DLA PRZYPOMNIENIA: INFLACJA W POLSCE W LATACH 1990-2010

Dane o inflacji w Polsce (dostępne są na stronach GUS¹) przedstawiają się następująco. Kolorem zielonym oznaczono lata, gdy inflacja była niższa niż 10% w danym roku.



Interesujący jest wykres średniorocznej inflacji w krótkim i dłuższym okresie. Kolorem zielonym oznaczono okresy czasu, w których średnioroczna inflacja nie była wyższa niż 4%.

Tak wysoka inflacja skutkowała wysokim oprocentowaniem lokat bankowych w przeszłości. **Warto wiedzieć: inflacja miała wpływ na wyniki giełdy** a tym samym funduszy akcji. Wartość spółek podczas wysokiej inflacji rosła nawet gdy spółki niewiele zarabiały. Złotówka to złotówka. Jeżeli ceny wzrosły kilkukrotnie – to także wartość spółek wyrażona w złotych wzrosła. Co pomogło giełdzie i inwestującym na niej funduszom akcyjnym.

KILKA PRZYKŁADÓW: FUNDUSZE A LOKATA BANKOWA...

W ostatnich **10 latach** (styczeń 2001 do styczeń 2011) fundusze akcji **UniKorona, Arka, Legg Mason, Aviva** zarobiły około **200%**. W tym czasie przeciętna lokata bankowa: **63%**.

Uwzględnijmy w obliczeniach **inflację**. W ostatnich 10 latach wyniosła **29,2%**.

Warto wiedzieć: procentów się nie dodaje². 200% minus 29,2% inflacji to: **132%** zysku ponad inflację. W 10 lat. Jest to **8,8%** średniorocznie ponad inflację dla **najlepszych funduszy akcji**.

Najgorsze fundusze akcji w 10 lat zarabiały około **70%**. Czyli minimalnie więcej niż przeciętna lokata bankowa. 70% minus 29,2% inflacji to: 31,5% ponad inflację. Co daje średnioroczny wynik na poziomie **2,7%** ponad inflację.

¹ http://www.stat.gov.pl/gus/5840_1634_PLK_HTML.htm (aktualny na 10.02.2011)

² wzór na inflację znaleźć można w raporcie na temat inflacji w Polsce dostępnym na stronie www.opiekuninwestora.pl/raporty



PORTAL OPIEKUN INWESTORA (WWW.OPIEKUNINWESTORA.PL)

Pomagamy podejmować **świadome decyzje na rynku funduszy inwestycyjnych**. Zamiast **przewidywać przyszłość** – po prostu reaguj na fakty. Jedyne, co należy zrobić to posiadać choćby najprostszą strategię inwestowania i na bieżąco monitorować wyniki funduszy inwestycyjnych. W portalu poznasz **gotowe strategie inwestycyjne** a dla zainteresowanych porady w jaki sposób budować własne strategie inwestowania. Także te na niepewne czasy i zasady inwestowania wykorzystujące **fundusze zagraniczne**. Inwestując agresywnie nie musisz godzić się na dużą stratę. Nie musisz nawet śledzić wyników funduszy. **Robi to w Twoim imieniu portal**. Otrzymasz po prostu wiadomość e-mail/ SMS – ale tylko wtedy gdy wymagają tego Twoje inwestycje. Analizujemy dane i strategie dla **ponad 1500 funduszy**, polskich i zagranicznych dostępnych we **wszystkich platformach inwestycyjnych** (także polisy inwestycyjne). Dodatkowo waluty i indeksy giełdowe.



Opiekun Inwestora to także projekty szkoleniowe, w tym sztanदारowe (ponad 110 edycji) szkolenia **Fundusze to nie lokata**, **Fundusze to nie gra**, oraz **Masz polisę inwestycyjną - zacznij skutecznie inwestować**, realizowane na terenie całego kraju.

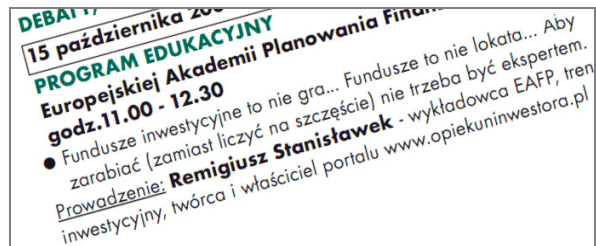
Aktualny harmonogram szkoleń: www.opiekuninwestora.pl/szkolenia

Opinie uczestników: www.opiekuninwestora.pl/opinie

Dodatkowe pytania: szkolenia@opiekuninwestora.pl

KONKURSY I NAGRODY, DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA: TARGI TWOJE PIENIĄDZE 2008 ORAZ 2009

Firma na własnym stoisku zachęcała do aktywnego inwestowania na rynku funduszy w trakcie **XV Targów i Forum Kapitałowym "Twoje Pieniądze"** w Pałacu Kultury i Nauki w Warszawie. W ramach Programu Edukacyjnego Remigiusz Stanisławek prowadził godzinny warsztat **„Fundusze inwestycyjne to nie gra. Zacznij skutecznie inwestować”**.



W III kwartale 2009 roku portal otrzymał tytuł **Innowacja Roku 2009**. Kapituła konkursu (*Institut Innowacji FIRE* oraz *Ministerstwo Rozwoju Regionalnego*) przyznała tę nagrodę (**jednocześnie przyznając portalowi jedną z najwyższych ocen wśród firm biorących udział w konkursie**) za: **system powiadomień i alarmów** oraz **system ocen funduszy w ujęciu dynamicznym**.



Analizy (oceny funduszy) portalu publikowane są w mediach, na rankingi portalu Opiekun Inwestora **powołują się także fundusze inwestycyjne**.

